

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

06.07.2026

г.Мензелинск

КАРАР

№ 25

Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районында гражданлык оборонасын оештыру һәм алып бару турында Уставны раслау хакында

1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ «Гражданлык оборонасы турында» Федераль законына, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы «Россия Федерациясендә гражданлык оборонасы турында Уставны раслау хакында» карарына, 2026 елның 19 гыйнварындагы 7 номерлы «Россия Федерациясе Хөкүмәтенә кайбер актларына үзгәрешләр кертү турында» карарына, Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 ноябрәндәге УП-598 номерлы «Татарстан Республикасында гражданлык оборонасын оештыру һәм алып бару турында Уставны раслау хакында» Боерыгына, Минзэлә муниципаль районы Уставына ярашлы,

КАРАР ЧЫГАРАМ:

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районында гражданлык оборонасын оештыру һәм алып бару турында түбәндәге Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Башлыгының карарын гамәлдән чыгарылган дип танырга:

- 26.08.2022 елда № 34 «Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау турында»;

- 20.02.2026 елда № 7 «26.08.2022 елда № 34 „Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында“ Минзэлә муниципаль районы Башлыгы карарына үзгәрешләр кертү турында»;

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе Кәримов Марат Ришатовичка йөкләргә.

Башлык

А.Ф. Сәлахов

Кушымта

Татарстан Республикасының
Минзэлә муниципаль районы
Башкарма комитеты карары белән
расланган

06.07.2026 № 25

**Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районында
Гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмә**

1. Әлеге Нигезләмә 1998 елның 12 февралендәге № 28-ФЗ «Гражданнар оборонасы турында» Федераль законына, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрендәге № 804 «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау турында» карарына, Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 22 ноябрендәге УП-598 номерлы «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» Указына, гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм стихия бәләләре нәтижеләрен бетерү эшләре буенча Россия Федерациясе Министрлыгының 2008 елның 14 ноябрендәге № 687 «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау турында» боерыгына туры китереп эшләнган һәм Минзэлә муниципаль районында (алга таба – Минзэлә муниципаль районы) гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып баруны оештыруның төп юнәлешләрен, шулай ук гражданнар оборонасы буенча төп чараларны билгели.

2. Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чаралар Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып бару кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасына эзерлек мобилизация вакытында, хәрби хәлдә, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлардан халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау буенча чараларны вакытында үтәүдән, еллык планында гражданнар оборонасы мәсьәләләре, Минзэлә муниципаль районының (алга таба – Минзэлә муниципаль районының) гадәттән тыш хәлләрне булдырмау һәм бетерү буенча төп чараларны уйлап табып, үтәү нигезендә башкарыла.

4. Минзэлә муниципаль районының елга төп чаралар планы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм гражданнар оборонасы буенча махсус булдырылган орган - Россия Федерациясенен Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм стихия бәләләре нәтижеләрен бетерү эшләре буенча Министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Төп Идарәсе (алга таба – Россиянең Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Төп Идарәсе) белән килешенеп раслана.

Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып баруны оештыру буенча төп чараларны планлаштыру Минзәлә муниципаль районы территориясендә төрле корал төрләрен куллану (тәэсир итү) яки аларны куллану (тәэсир итү) куркынычы аркасында, яки һәлакәтле факторларның халыкка, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә тәэсир итү яисә андый куркыныч булуы янау нәтижәсендә барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләр вакытында барлыкка килгән шартларның чиксез бәяләве исәбенә алынып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасына эзерлек әлеге Нигезләмә белән билгеләнә һәм мобилизация вакытында, хәрби хәлдә, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлардан Минзәлә муниципаль районы территориясендәге халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау буенча чараларны планлаштырудан тора.

Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып бару Минзәлә муниципаль районының гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау планы нигезендә башкарыла һәм мобилизация вакытында, хәрби хәлдә, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлардан Минзәлә муниципаль районы территориясендәге халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау буенча чараларны үтәүдән тора.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау планы гражданнар оборонасы буенча чараларның күләмен, оештыруны, тәмин итү тәртибен, ысулларны һәм үтәү срокларын билгели.

Гражданнар оборонасы буенча чараларны һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерүне тыныч вакытта үтәү кире кагу һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү һәм булдырмау буенча гамәлләр Планына туры китереп башкарыла.

Минзәлә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итү идарә органнары, гражданнар оборонасының көчләре һәм чаралары һәм гадәттән тыш хәлләрне кире кагу һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы тарафыннан башкарыла.

Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты Минзәлә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

7. Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләре буенча хәл итү максатларында гражданнар оборонасының көчләрен, чараларын, объектларын барлыкка китерә һәм тотә, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын, гражданнар оборонасы буенча чараларны планлаштыра һәм үти.

8. Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча гражданнар оборонасы буенча үтәләр торган чаралар нәтижәсендә (гражданнар оборонасы буенча үтәләр торган чаралар нәтижәсендә) аңа түбәндәге (түбәндәгеләр) төрдә (төрләрендә) коткару службалары булдырылырга мөмкин: инженерлык, һәм (яки) коммуналь-техник, һәм (яки) хәбәр итү һәм элемтә, һәм (яки) мәдәни кыйммәтләрне һәм архив документларын саклау, һәм (яки) медицина, һәм (яки) автомобиль транспорты, һәм (яки) сәүдә һәм жәмгыяви туклану, һәм (яки) ашыгыч жирләштерү, һәм (яки) жәмгыяви тәртипне саклау, һәм (яки) хайваннар һәм үсемлекләрне саклау, һәм (яки) янгыннан саклау,

аларның эшчәнлеген оештыру һәм тәртибе аларны булдырган органнар һәм оешмалар тарафыннан тиешле коткару службалары турындагы нигезләмәләргә туры китереп билгеләнә.

Авария-коткару хезмәтләренен төре һәм саны гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау планнары белән туры китереп үтәлүче эшләр күләме һәм сыйфатын исәпкә алу нигезендә билгеләнә.

9. Эвакуацияләнгән халыкны кабул итү һәм урнаштыру чараларын оештыру, эзерлек, үткәрү һәм тәмин итү максатларында Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты тыныч вакытта алдан кабул итү-эвакуация комиссиясе төзи. Кабул итү-эвакуация комиссиясен Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенен урынбасары житәкли. Кабул итү-эвакуация комиссиясенен эшчәнлеген Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган Кабул итү-эвакуация комиссиясе турындагы Нигезләмә белән жайга салына.

10. Гражданнар оборонасы көчләре тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрнен алдын алу һәм бетерү чараларында катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын гадәттән тыш хәл нәтижеләрен бетерү өчен тыныч вакытта жәлеп итү турындагы карарны Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе үзе төзегән гражданнар оборонасы көчләре буенча кабул итә.

11. Минзәлә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасын житәкләүне Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тормышка ашыра.

Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы чараларын оештыру һәм үткәрү, шулай ук халыкны саклау өчен шәхси җаваплылык йөкли.

12. Минзәлә муниципаль районында гражданнар оборонасын идарә итүче орган булып, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле, гадәттән тыш хәлләрнен булдырмау һәм бетерү буенча, РФ Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртип буенча төзелгән структура бүлекчәсе тора.

Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле, гадәттән тыш хәлләрне булдырмау һәм бетерү буенча структура бүлекчәсен кадрлар белән тәмин итә, аларның функциональ бурычларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле, гадәттән тыш хәлләрне булдырмау һәм бетерү буенча структура бүлекчәсенен житәкчесе турыдан-туры Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

13. Гражданнар оборонасы чараларын оештырылган һәм планлы тормышка ашыруны, шул исәптән халыкны тыныч һәм сугыш вакытында фараз ителгән һәм барлыкка килгән куркынычлар турында вакытында хәбәр итүне тәмин итү максатында, Минзәлә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алышу оештырыла.

Минзэлэ муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алышу «Минзэлэ муниципаль районының гражданны саклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе тарафыннан тормышка ашырыла.

«Минзэлэ муниципаль районының гражданны саклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе Татарстан Республикасы дәүләт органнарына мәгълүмат тәкъдим итә.

14. Муниципаль дәрәжәдә гражданны оборонасы чаралары федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм РФ һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының күрсәтмә-методик документлары, Татарстан Республикасы гражданны оборонасы житекчесенә күрсәтмә документлары, шулай ук әлегә Нигезләмә белән туры китереп тормышка ашырыла.

15. Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитетының гражданны оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатында түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм тормышка ашыра:

15.1. Халыкны гражданны оборонасы өлкәсенә әзерләү буенча:

мобилизация чорында, хәрби хәл вакытында, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлардан саклану ысуллары белән Минзэлэ муниципаль районы халкын әзерләү һәм оештыру;

Минзэлэ муниципаль районы формироваиеләре һәм хезмәтләре шәхси составын әзерләү;

гражданлык оборонасы буенча укулар һәм тренировкалар үткәру;

Минзэлэ муниципаль районы территориясендә урнашкан формироваиеләр һәм хезмәтләр, эшчеләр, шәхси составны әзерләүне оештыру-методик житекчелек һәм күзәтү;

гражданлык оборонасы буенча уку-консультация пунктларын төзү, жиһазландыру һәм аларның эшчәнлеген оештыру, яки халыкның тиешле төркемнәрен курслар буенча укутуны тәмин итү һәм халыкка гражданны оборонасы өлкәсендә консультация хезмәтләрен күрсәтү;

гражданлык оборонасы өлкәсендә белемнәр тарату.

15.2. Халыкка мобилизация чорында, хәрби хәл вакытында, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлар турында хәбәр итү буенча:

халыкка хәбәр итү системасын куллану өчен даими хәзерлек халәтендә булуын төзү, яңарту һәм тәмин итү;

халыкның күпләп булган урыннарында махсулаштырылган техник хәбәр итү чараларын урнаштыру һәм халыкны мәгълүм итү;

РФ бердәм элемент чөлтәре, радио, керүче һәм телевизион тапшыру чөлтәрләре һәм чаралары, шулай ук мәгълүмат тапшыруның башка техник чараларын комплекслы куллану;

гражданны оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алышу.

15.3. Халыкны эвакуацияләү, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә саклау буенча:

халыкны эвакуацияләү, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә саклауны планлаштыру, әзерләү, үткәру һәм тәмин итү оештыру;

халыкны, эвакуацияләнергә тиешле материал һәм мәдәни кыйммәтләренә урнаштыру өчен куркынычсыз районнар әзерләү;

эвакуация органнарын булдыру һәм эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

15.4. Халыкка индивидуаль һәм коллектив саклану чараларын тәкъдим итү буенча:

гражданлык оборонасының саклану корылмаларын төзү, саклау, даими эзерлек хәлендә тоту, максатлы куллану буенча техник хезмәт күрсәтү һәм аларның техник системалары;

тыныч вакытта һәм гражданлык саклоны эзерлеккә керткәндә, һәм аны сугыш вакытында алып бару барышында катлаулы бүлмәләр һәм жир асты майданының башка корылмаларында халыкны яшерү;

тыныч вакытта эзерләү һәм гражданлык оборонасын эзерлеккә керткәндә, һәм аны алып бару барышында гражданлык оборонасының тиз арада төзелгән саклану корылмаларын төзү, гадиләштерелгән эчке жиһазландыру һәм иң гади типтагы яшерену урыннары;

гражданлык оборонасының саклану корылмаларында, катлаулы бүлмәләрдә һәм жир асты майданының башка корылмаларында халыкны яшерүне тәмин итү;

халыкның индивидуаль саклану чараларын туплау, саклау, яңарту һәм максатлы куллану;

халыкка индивидуаль саклану чараларын тапшыруны һәм коллектив саклану чараларын билгеләнгән вакытта тәкъдим итүне тәмин итү.

15.5. Яктылык маскировкасы һәм маскировканың башка төрләре буенча:

маскировкалануга дучар булган объектлар исемлеген билгеләү;

гражданлык оборонасы буенча төркемнәргә билгеләнгән тәртиптә кертелән территориядә комплекслы маскировканы тормышка ашыру планын эшләү;

гражданлык оборонасы буенча категорияләргә билгеләнгән тәртиптә оешмалар булдыру һәм аларны маскировка чараларын матди-техник чаралар запасын даими эзерлек хәлендә тоту, яктылык маскировкасы һәм маскировканың башка төрләре буенча чаралар үткәрү өчен кирәкле.

15.6. Мобилизация вакытында, хәрби хәл вакытында, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлык очрагында авария-коткару һәм башка житез эшләр үткәрү буенча:

гражданлык оборонасының кирәкле көчләре һәм чараларын булдыру, жиһазландыру һәм эзерләү, гражданлык оборонасы өчен авария-коткару һәм башка житез эшләр үткәрү өчен гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының кирәкле көчләрән жиһазландыру һәм эзерләү, һәм аларның хәрәкәтләрән планлаштыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасын авария-коткару һәм башка житез эшләрне һөнәрчелекле тәмин итү өчен максатлы куллану өчен даими эзерлек хәлендә тоту;

гражданлык оборонасы өчен бурычларны хәл итү өчен җәлеп ителгән штаттан тыш авария-коткару формироваиеләре реестрларын исәпкә алу һәм алып бару, һәм гражданлык оборонасы чараларын үтәүне тәмин итү өчен штаттан тыш формироваиеләре.

15.7. Мобилизация вакытында, хәрби хәл вакытында, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлык нәтижәсендә зарарланган халыкны беренче чиратта тормыш белән тәмин итү буенча:

халыкны беренче чиратта тормыш белән тээмин итүнең төп төрләрән планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасын максатлы куллану өчен даими эзерлек хәлендә тоту;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләрән тәкъдим итү;

мобилизация вакытында, хәрби хәл вакытында, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлык нәтижәсендә зарарланган халык арасында санитар-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

зыян күрүкчеләрне дөвалау учреждениеләренә эвакуацияләү;

йортсыз калган халык санын билгеләү;

сакланган йорт фондының торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аның куллану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны вакытлыча урнаштыру һәм ашату пунктларына урнаштыру;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Мобилизация вакытында, хәрби хәл вакытында, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлык нәтижәсендә булган янгыннар белән көрәшү буенча:

муниципаль янгыннан саклауны булдыру һәм эшчәнлеген оештыру, аны гражданлык оборонасы өлкәсендә эзерләү һәм янгыннан саклауның башка төрләре белән үзара эшләү;

авария-коткару һәм башка җитез эшләр үткәрү районнарында һәм гражданлык оборонасы буенча категорияләргә билгеләнгән тәртиптә оешмаларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасын вакытында булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарлануга (пычрану) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион саклану режимнарын кертү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны чистарту, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча:

дезактивацияләү, дегазацияләү һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасын вакытында булдыру;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны пәседән чистарту, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү көчләрен булдыру һәм җиһазландыру, аларны гражданлык саклыны өлкәсендә эзерләү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны пәседән чистарту, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү чараларын үткәрүне оештыру.

15.11. Мобилизация вакытында, хәрби хәл вакытында, сугыш вакытында барлыкка килүче куркынычлык нәтижәсендә зарарланган районнарда тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибе саклау көчләрен булдыру, аларны матди-техник чаралар белән җиһазландыру һәм гражданлык саклыны өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, гражданлык саклыны көчләре җибәрү юлларында һәм халыкны эвакуацияләү юлларында юл хәрәкәте иминлеген тээмин итү;

гражданлык оборонасы көчлөрөн авария-коткару һәм башка житез эшләр үткөрү өчен ирекле хәрәкәт итүен тәэмин итү.

үтеп керү режимын тормышка ашыру һәм зарарлану чокырларында жәмәгать тәртибен саклау;

эчке эш органнары тарафыннан мәжбүри саклауга булган объектларның, шартнамалар буенча юридик һәм физик затлар милкенә саклауны ныгыту, карау булмаган калдырылган милекне саклау чараларын кабул итү;

15.12. Хәрби вакытта кирәкле коммуналь хезмәтләрнең житешсез торгызылуы мәсьәләләре буенча:

хәрби вакыт шартларында эшләрү өчен коммуналь хезмәтләр эзерлеген тәэмин итү, аларның хәрәкәтләрөн планлаштыру;

газ-, энергия-, су белән тәэмин итү, су чыгару һәм канализация системасының зыянланган ремонты өчен жиһаз һәм яңа кисәкләр запасын булдыру;

суны чистарту, төчеләндерү һәм транспортировкалау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

су белән тәэмин итү станцияләрендә реагентлар, реактивлар, консервантлар һәм дезинфекцияләү чаралары кирәкле запасын булдыру;

халыкны коммуналь тәэмин итүне оештыру өчен резервуарлар һәм контейнерлар, жыю-тарату торба үткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarы, жиһаз һәм техник чаралар запасын булдыру;

15.13. Хәрби вакытта мәетләрне житешсез күмү буенча:

тыныч вакытта, вакытында, мөмкин булган күмүләр урыннарын билгеләү;

махсус ритуаль оешмалар базасында мәетләрне күмү чараларын тәэмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләре һәм чараларының эзерлеген булдыру, эзерләү һәм тәэмин итү;

Үлеләрнең (калдыкларның) күмеләчәк урыннарын жиһазландыру;

үлеләрне эзләү, аларның табылу урыннарын билгеләү, чыгару һәм башлангыч эшкәртү, танып белү һәм документлаштыру, күчереп йөртү һәм күмү эшен оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтүне оештыру;

15.14. Мобилизацияләү дәверендә, хәрби хәл дәверендә, хәрби вакытта халыкның тере калуы өчен кирәкле оешмаларның эшчәнлегенә тотрыклылыгын тәэмин итү буенча:

икътисадны эшләүнең тотрыклылыгын арттыру комиссиясен булдыру һәм эшен оештыру;

гражданлык оборонасының инженер-техник чараларын тормышка ашыру төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре таләпләре белән үтәү буенча икътисад объектлары һәм инфраструктурасы, шулай ук житештерү чараларын рациональ урнаштыру;

энергия- һәм су белән тәэмин итү системасы һәм чыганаclarының эшләү ихтималлыгын арттыруга юнәлдерелгән чараларны эшләп чыгу һәм алып бару;

гражданлык оборонасы инженер-техник чараларын эшләп чыгу һәм тормышка ашыру, шул исәптән төзелеш проектларында;

хәрби вакытта эшен дәвам итүче икътисад объектларында авария-коткару һәм башка житешсез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм алып бару;

житештерү процессы торгызылу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасын вакытында булдыру;

документациянең иминият фондын булдыру;

заманча жиһазлар чаралары тәэсире астында житештерү фондларын саклауның нәтижелелеген арттыру;

15.15. Гражданлык оборонасы көчләре һәм чараларының даими эзерлеген тәмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданлык оборонасы көчләрен заманча техник чаралар белән булдыру һәм жиһазландыру;

гражданлык оборонасы көчләрен хәрәкәткә эзерләү, граждан оборонасы буенча укулар һәм жәйге укулар алып бару;

гражданлык оборонасы көчләре хәрәкәтләрен планлаштыру;

гражданлык оборонасы көчләре һәм чараларын үзара бәйләнеш тәртибе һәм жәлеп итү, шулай ук аларның хәрәкәтләрен һәрьяклап тәмин итү;

16. Минзәлә муниципаль районы граждан оборонасы чараларын финанслау гамәлдәге кануннарга ярашлы тормышка ашырыла.